

solitero *z.* 1 Juvelo garnita de unu sola diamanto. 2 Nomo de diversaj ludoj (per stangetoj, kartoj ktp), kiujn oni ludas sola.

solutreo (H). Periodo de la supera paleolitiko, ĵus antaŭa al la magdalenio, k karakterizita per plej perfekta prilaboro de la ŝtonoj, precipe silikoj, k per eltrovo de la kudriloj kun trueto.

somiero. Tiu parto de la garnajo de lito, metita sur la litkadro k sub la matraco, k konsistanta el ligna aŭ metala fram, interne de kiu troviĝas risortoj elastigantaj la supran surfacaĵon.

* **Soni** **ALD** ~efektoj. Artefaritaj bruoj, kiujn oni produktas en radio- aŭ filmoludejo, por imiti la naturajn k plivertajnigi la prezentadon. ~**ekipaĵo**. Tuto de la elektroakustika ilaro, ebliganta la kaptadon k reproduktadon de sonoj en filmo. ~**filmo**. Filmo akompanata de muziko registrita sur la sama strio, kiel la bildoj. ~**izoli** (tr). Izoli kameron, ĉambron ktp tiamaniere, ke la eksteraj sonoj ne povas tien penetri. ~**prenilo**. Aparato, per kiu oni transformas en elektrajn kurentojn la mekanikajn vibrojn de gramofona nadlo iranta sur disko. ~**serpento**. Krotalo. ~**streko**. Tiu mallarga streko, sur filmostrio, kie enskribiĝas, sub formo de zigzaga linio, la lumvarioj respondaj al la paroloj aŭ sonefektoj. ~**tabulo**. Tiu supera parto de la korpo de violono, en kiu estas ~truoj k supre de kiu estas streĉitaj la kordoj. **Super** ~**a**. Transiranta la rapidecon de la ~o (po 340 m en sekundo en normala aero).

sori (ntr) (Avi). Suprenĝlisi en leviganta termika fluo.

sordino *b*. Dampilo por violono ks.

spano. 1 Δ Malnova mezurunuo de longo, proksimume egala al la distanco inter la ekstretoj de la dika k de la eta fingro de disetendita mano. 2 Δ Distanco inter la apogpunktoj de du pilieroj de ponto.

sparko **ALD** ~ilo. Tiu organo de eksplodmotoro kun elektra eksplodigilo, kiu produktas interne de la cilindro la ~on eksplodigantan la gasmiksajon.

specio. 1 Δ ∇ . Unuo de la botanika-zoologia sistematiko, subdivido de genro

aŭ de subgenro, konsistiganta specon de plantoj aŭ bestoj kun distingeblaj komunaj ecoj, grupon da individuoj, kies membroj povas interkruĝi k heredigi siajn karakterizaĵojn (= speco 2.) (*species*). 2 \star . Klare difinita tipo de mineralo: *biotilo k muskovito estas ~oj de glimo*. **Sub**~o. Grupo de individuoj apartenantaj al unu sama ~o, sed diferencantaj de alia grupo en la sama ~o per malpli gravaj heredaj ecoj; geografia raso (*subspecies*). Kp **RASO**. **GENTO**. **VARIO**.

spekti (tr). Rigardi k aŭskulti tion, kion oni prezentas en teatro, kinejo, cirko ktp.

spektatoro. Spektanto.

spektroskopo \square . Aparato, por observi k studi la lumospektrojn.

spektroskopo \square . Tiu parto de la fiziko, kiu pritraktas la lumspektrojn.

spermaceto *z* \heartsuit . Oleosimila maso troviĝanta en la kapo de la makrocefalo.

spermatozoo \heartsuit . Vira seksa ĉelo.

spino \square . 1 Nombro entjera aŭ entjerplus-duona, indikanta la transformadan karakteron de ondokampo. 2 = ~momanto. ~**momanto**. 1 Momanto de movokvanto interna de elementa korpusklo. 2 Magneta momanto de elementa korpusklo, proporcia al la ~a momanto de movokvanto.

spirilo ∇ . Bakterio en formo de korkotirilo.

spiroketo Δ . Genro de mikroskopaj protozooj, el la klaso de flageluloj, el kiuj unu specio kaŭzas sifilison (*Spirochaeta*). ~**ozo** ∇ . Malsano kaŭzita de ~oj.

spisli (tr). 1 Kunligi du ekstremojn de ŝnuroj, kunplektante iliajn ŝnurerajn: *maŝa, retroa* ~o. 2 Kunligi du elektrajn dratojn. ~**aĵo**. La loko, kie la ŝnurfadenoj aŭ la dratoj kunplektiĝas. ~**ilo** ∇ . Speciala ilo por ~i.

sproso Δ . Ŝoso.

sproto *z* Δ . Specio de klupeo kun dorneta ventro, el kiu oni faras anĉovojn aŭ sardinojn (*Clupea sprattus*).

spuro. 1 Signo postlasita de besto aŭ homo tie, kie ĝi pasis (= piedsigno): *sekvi cervon, lupon per ~o; varma*